

Ameriška delavska federacija priporoča zatvoritev nekaterih WPA projektov

Zupan Burton je izjavil A. F. of L. voditeljem, da nima nobene avtoritete tozadnega ukaza. — Odslovitev 23 izučenih delavcev od WPA.

Petero delavskih voditeljev A. F. of L. delavske federacije je zjutraj svetovalo zupanu Burtonu, da bi se prenehalo z delom WPA projektih, ki zaposlujejo izvežbano delavstvo, dotlej, kadar se vsa zadeva uredi, da bi bili ostali delavci prizadežani zaradi petdnevnega roka izonja od dela.

Zupan Burton je izjavil unijskim voditeljem, ki so se že prej svetovali z okrajnim WPA direktorjem Frankom T. Miskellom, da nima on nobene avtoritete ukazati ukinjenja dela pri nekaterih projekti, rekel je, da bo kooperiral z njimi, če jim želijo tozadevno na roko.

23 delavcev odslovljenih Medtem pa je WPA direktor oči naznanil, da je bilo odločeno od WPA del 23 izveženih delavcev, ker se po petih protestnega štrajka niso vrnila delo. Med odslovljenimi so bili deset plumberev, obojevalcev cevi in en električar.

Akronu pa so šli med tem, da protestirajo proti novim odredbam na stopnice so Summit okraja.

Miskell je povedal unijskim voditeljem, ki so prišli v njegov kabinet, da nima nobene alternativne, kakor da odslovi izučene delavce, ki se po petdnevni odsotnosti niso vrnila na delo.

Protest delavstva v Akronu

Protestne seje v Akronu se je začelo nad 3.000 delavcev. G. Thoenen, predsednik Work Alliance, je ob tej priliki izjavil, da svoje obžalovanje nad pomanjkanjem, ki ga je bil deležen s sodnim poslopjem v Akronu, Jerry Heiman, fotograf lista Beacon-Journal, katerega fotoketi suvali sem in tja.

ad Clevelandom je šinil sinoči krasen meteor

bec drugega sveta, ki so ga videli sinoči, je bil največji in najbriljantnejši, kar jih pomnijo Clevelandčani.

noči ob 8:49 je šinil preko nad Clevelandom krasen meteor, ki je izgledal kakor ogromna plamenoča krogla, katero se je povlekel ognjeni

eteor so videli severno vse do Kentaria, južno od Cincinnati, zapadno do Detroita in iz Buffala.

eteor je padel na zemljo, ki je sploh padel, nihče ne ve, ali je bil največji, kar se je v dolgem času videlo v okolici. Na svoji bliskoviti poti je razsvetlila vse okoli, ko pa je izginil iz vidika, izgledalo za njim se nešteto utov in gorečih pramenov.

teor je bil največji, kar se je v dolgem času videlo v okolici. Na svoji bliskoviti poti je razsvetlila vse okoli, ko pa je izginil iz vidika, izgledalo za njim se nešteto utov in gorečih pramenov.

Češkoslovaški poslanik v Parizu poziva Čehe na boj

Govoril je tudi polkovnik Garibaldi, sin italijanskega osvoboditelja, ki je dejal, da bo kmalu zmagala pravica.

BORDEAUX, Francija, 10. julija. — Tukaj je bila danes zaključena konvencija Čehoslovakov, ob kateri priliki je govoril tudi Stefan Osusky, češkoslovaški poslanik v Parizu. Med drugim je dejal, da morajo biti Čehoslovaki hvaležni Franciji, ker ni izročila češkoslovaškega poslanstva Nemčiji, s čimer je pripomogla k nadaljnjemu legalnemu življenju češkoslovaške republike.

Poslanik je pozival svoje rojake, naj bodo pripravljeni doprinesiti največjo žrtev za Francijo, ko napoči usodna ura, kakor je izjavil, da je Francija "ena izmed svetlih točk v Evropi, ki se zviža v rokah barbarov."

Govoril je tudi polkovnik Garibaldi, sin velikega italijanskega osvoboditelja, ki je dejal, da se "prava" Italija ni nikoli strinjala z zločinom Adolfa Hitlerja, ki je pogazil Češkoslovaško. Izrazil je trdno nado, da bo kmalu zmagala pravica.

Luči na bulevardu

Na novem Shore Drive bulevardu bo najbrže obešana prometna luč in sicer na E. 49. cesti. To bo najbrže prva luč izmed treh ali štirih, ki bodo še tam obešene. To prometno luč je zahteval slovenski councilman Edward L. Pucel.

PES POKOPAN Z GOSPODARJEM

YADKINVILLE, N. C. — Tukaj sta bila drug poleg drugega pokopana Mose Byrant, 47 let stari farmar, in njegov pes volčjak. Pred letom dni je farmarju umrla žena, in tedaj je pes malone od žalosti poginil. Ko je zdaj farmar na smrt zbolel, je odredil, da psa usmrtijo ter ga ž njim vred pokopljejo, da mu s tem prihrani nadaljno žalost. Ko je farmar umrl, so njegovi prijatelji psa kloroformirali ter ga položili v posebni krsti poleg farmarja v grob.

Več dela

Tekom prvih šestih mesecev letošnjega leta je dobilo v clevelandski industriji in v tujih trgovaninah nad 13.000 oseb delo, kakor naznanja Ohio State Employment Service.

Odhaja v domovino

Jacob Opara, 10413 Reno Ave., odide v stari kraj 21. julija in sicer v Artize (Arčiče?), Italija.

KAKOR LOV NA TIGRA...

Te dni so oboroženi zaslavalci ubili Augusta Buelo, alias Ray Olsona, ki je ubil v Wisconsinu dvoje šerifov, nato pa pobegnil. Sodeč po smejočih se obrazih "lovcev," bi se moglo sklepati, da so ubili tigra ali leva, ne pa — človeka. Tudi puške, ki so jih po običaju lovcev na slone in tigre, naslonili na ubito žrtev, govore svoj značilen jezik o civilizaciji sodobnega človeštva.

SLOVANSKA ZVEZA

SOFIJA, Bolgarska, 11. julija. — Jugoslavija in Bolgarija sta pričeli nocoj razpravljati o oživiljenju starega načrta zveze slovanskih narodov, in sicer s tem, da bi se stvorilo carinsko zvezo med obema državama, ki naj bi poslej vodili tudi skupno zunanjo politiko.

Tozadevni načrt je predložil bolgarskemu kabinetu premier Kiosevanov, ko se je vrnil včeraj z Bleda, kjer je konferiral z jugoslovanskim knezom Pavlom. Kakor znano, se je po teh razgovorih proglasilo strogo nevtralnost Jugoslavije in Bolgarije.

Piketiranje pred Fisher Body tovarno v Clevelandu

Včeraj se je nadaljevalo piketiranje pred Fisher Body tovarno, dočim je United Automobile Workers unija (CIO) zagrozila, da bo raztegnila stavko izvežbanih delavcev na vse tovarne General Motors kompanije.

Utemeljujejo, da se korporacija ni hotela pogajati za sklenitev kontrakta s "tool" in "die makerji", je unija poklicala na stavko 7.000 izvežbanih delavcev v enajstih tovarnah korporacije, med katerimi je tudi tukajšnja Fisher Body tovarna.

Medtem pa je William P. Edmonson, mestni manager v Pontiacu, Mich., pozval policijo, ki se ima pobrigati za red v masnem piketiranju pred Fisher Body tovarno v Pontiacu, ker vlada bojažen, da bo masno piketiranje privedlo do dejanskega spopada.

General Motors korporacija vztraja pri svoji izjavi, da se ne bo pogajala in sklepala nobenih pogodb, dokler sodišče ne ugotovi, katera fakeda ima pravico jurisdikcije: ali CIO skupina ali Martinova grupa, ki pripada Ameriški delavski federaciji.

Pred Fisher Body tovarno v Clevelandu je včeraj patroliral 25 policistov.

ANGLEŠKI BOMBNIKI NAD FRANCijo

Angleški bombniki so "bombardirali" francoska mesta vse od Havre do španske meje.

PARIZ, 11. julija. — V Francijo je prispelo 150 težkih angleških bombnikov, ki so izvršili nekaj bliskovitih poletov nad Francijo ter "bombardirali" francoska mesta od Havre pa do španske meje. To so večbali poleti angleških letalcev, da se seznanijo s francoskim teritorijem, hkratu pa naj bodo ti poleti svarilo Berlinu in Rimu, ki naj vidita udarno moč angleškega letalstva.

Angleški bombniki so odleteli v Francijo z zapetimi poletji, kakor bi se zgodilo v službu resnične vojne. Zda bodo poleteli angleški bombniki v masnem poletu nad poljsko ozemlje.

Angleški bombniki niso pristali v Franciji, temveč so tam samo odvrgli svoje "bombe" ter se vrnili na svoje baze v Angliji. Leteli so tako daleč v notranjost Francije, da so preleteli isto razdaljo, kakor če bi leteli nad Berlin.

Te dni bodo pa odleteli francoski bombniki v Anglijo, odkoder se bodo tudi brez vmesnega pristajanja vrnili v domovino.

DUHOVNIK OBTOŽEN UMORA

FLINT, Mich., 11. julija. — Neki 61-letni duhovnik je bil danes obtožen umora, češ, da je umoril svojo ženo, nato pa se odpeljal z avtomobilom s svojo mlado gospodinjico na izprehod, mesto da bi opravil cerkveno opravilo.

Duhovnika, Rev. Jamesa Wilsona Lanea zaslišujejo že od petka večer, ko je bila ustreljena njegova žena s kroglo iz 22-kalibrske puške. Duhovnik je izjavil šerifu, da je bila njegova žena, ki je bila skoraj slepa, zadeta, ko se je puška po nesreči sprožila.

ODHOD DRŽAVNE POLICIJE V PONTIAC

DETROIT, 11. julija. — Policijske oblasti države Michigan se pripravljajo, da odpremijo še pred jutranjo zoro 120 moč državne policije v Pontiac, da preprečijo ponovitve izgrediv, kakršni so se primerili v General Motors stavki včeraj in predvčerajšnjim.

Kapitan Laurence A. Lyon je izjavil, da bo policija vršila aretacije, in sicer pod odredbami zakona o izgredivih.

Pozorišče izgrediv in nemirov je Fisher Body tovarna v Pontiacu, kjer se je primerilo tekom tedna dvoje spopadov. V spopadu so bili piketi CIO unije avtnih delavcev in delavci, ki niso šli na stavko.

Governor L. D. Dickinson je danes odredil pripravljenost državne policije, ker je nezadovoljen z načinom, katerega se poslužuje mestna policija pri postopanju v tej stavki.

EKSEKUCIJA ARHITEKTA V ŠPANIJI

BARCELONA, 10. julija. — Alfonso Laurent Cik, 38 let stari avstrijski arhitekt, ki je bil obtožen, da si je izmislil in izdelal načrte mučilnih celic, v katere so lojalisti zapirali nacionaliste, je bil z ustrejitvijo usmrčen. Da bi izsilil od jetnikov razna priznanja je Cik bajje zgradil celice, kjer sta bila stol in postelja iz cementa in tako zgrajena, da jetnik ni mogel na njih počivati. Iz tal celice pa so mogli betonski koli, tako da jetnik ni mogel hoditi po celici.

Članstvu druš. Mir, št. 142 SNPJ

Zopet se nam naznanja žalostna vest, da nam je neizprosna smrt pobrala eno izmed aktivnih članic društva, to je Mary Matjažič, 851 E. 147 St. Njeno truplo se nahaja v pogrebni zavodu A. F. Svetek, 478 East 152nd St. Članstvo se poziva, da izkaže pokojnici zadnjo čast, zlasti s tem, da se v obilnem številu udeleži pogreba, ki se vrši v četrtek, to je jutri, ob 2 uri popoldne. — Tajnik.

PORAZ NEVTRALNOSTNE PREDLOGE V SENATNEM ODBORU

Predloga je bila poražena z dvanajestimi glasovi proti enajstim. — Boj se bo nadaljeval.

PREPOVED POŠILJATEV VOJNIH POTREBŠČIN JAPONSKI

WASHINGTON, 11. julija. — Neutrality predloga administracije je bila poražena z enim glasom večine, nakar je administracija izjavila, da bo podvzela nemudoma akcijo za novo nevtralnostno postavbo, s katero se bo preklicalo obstoječi embargo glede pošiljanja orožja vojskojočim se državam.

En sam glas je odločil

Senatni odbor je z 12 glasovi proti 11 odglasoval, da se odloži to zadevo do prihodnjega zasedanja kongresa, s čimer je storil vprav to, česar nista želela predsednik Roosevelt in državni tajnik Hull.

Istoačasno je senatni odbor odločil, da bo vzel v petek v pretres resolucijo, s katero naj bi dobil predsednik Roosevelt polnomoč, da proglasi absolutni embargo na vse pošiljateve orožja, streliva in olja Japonski. Smatra se, da bo ta resolucija nemudoma odobrena.

Državni tajnik Hull je po posvetovanju s predsednikom Rooseveltom izjavil, da se bo bitka glede nevtralnostnega zakona nadaljevala.

SMRT VELIKEGA ZNANSTVENIKA

LONDON, 10. julija. — Danes se naznanja, da je v soboto umrl v Hintleshamu 80-letni dr. Havelock Ellis, znani učenjak in svetovno znana avtoriteta o spolni psihologiji. Učenjaka zadnja leta so bila zagnjena, ker je bilo njegovo največje znanstveno delo "Študije o seksualni psihologiji" prepevedano v Veliki Britaniji. V Zedinjenih državah je bilo to slavnostno znanstveno delo natisnjeno v štirih debelih knjigah.

Poletni koncert

Drvi ob osmih bo v Mestni dvorani otvoritev poletnih koncertov. Današnji koncert bo dirigiral Rudolph Ringwall, nastopilo pa bo sedemdeset godbenikov, samih veteranov Clevelandskega orkestra. Na balkonu je pet tisoč sedežev, za katere stanejo vstopnice 25 centov, 500 sedežev pa je rezerviranih po 50c. V areni je postavljenih 400 miz, pri katerih se bo pred koncertom, med odmori in po koncertu serviralo prigrizek na pijačo. Sedeži ob mizah so po 50 in 75 centov ter po dolarju.

Bridges izjavlja, da ni član komunistične stranke

Priča pa izjavlja, da ga je videla, ko je plačal članarino stranki.

SAN FRANCISCO, 11. julija.

Major Lawrence Milner, ki je prisegel, da je delavski voditelj Harry Bridges tudi voditelj v komunistični stranki, je bil pozvan danes zopet na pričevanje. Milner, ki je član inteligentnega departamenta oregonke narodne garde, je izjavil, da je imel dostop v notranje kroge komunistične stranke ter je videl Bridgesa, ko je plačal svojo članarino stranki. Dejal je tudi, da je slišal Bridgesa reči: "Napočil bo dan, ko bomo lahko potopili te preklete škatle, ki so sovražnice delavstva."

James N. Landis, dekan pravne fakultete na Harvard univerzi, je izjavil, da je odino vprašanje to, da-li je bil Bridges član komunistične stranke ali ne, in če je ta stranka kdaj propagirala nasilno strmolavljenje Zedinjenih držav. Milner je na obe vprašanji nedolčno odgovoril.

Vlada vztraja pri tem, da je Bridges, glavni moč organizacije Maritime Labor federacije, komunist in kot tak v Zedinjenih državah nezakonit.

Bridges pa je pod prisogo izjavil, da ni član komunistične stranke in da nikoli ni bil.

Bridges je bil rojen v Avstraliji in je v tej deželi od leta 1930.

SAMOMOR GOSTILNICA

PAINESVILLE, O., 7. julija. — George McKinney, star 67 let, ki je vodil že 35 let tukajšnje Broadlaw gostilno, se je danes ponoči ustrelil. Ko so uslužbenci slišali strel, so odhiteili v njegovo spalnico, kjer so našli moža ležečega s prestreljeno glavo na tleh.

Seja

Vsi slovenski delavski člani United Automobile Workers Alliance, Local No. 45, se pozivajo, da se udeležijo seje, ki se vrši nocoj ob 8 uri zvečer v Slov. Del. Domu na Waterloo Rd.

ZAHTEVA PREISKAVE V DOLEŽALOVEM SLUČAJU

Ko so privedli predvčerajšnjim morila Doležala v East Cleveland, kjer so ga podvrgli preizkušnji pod aparatom, ki zaznamuje laž, so ljudje opazili, da je Doležal potolčen po nosu ter da ima tudi podpluto oko. Na vprašanje, kaj pomenijo ti ste praske na njegovem obrazu, je šerif O'Donnell odgovoril, da je hotel Doležal izvršiti v celici samomor ter da je udaril z glavbo ob tla.

Ko so potem prepeljali Doležala na mesto, kjer je dejal, da je zakopal glavo umorjene ženske Polillo, je moral Doležal

stopiti preko neke visoke ograje, pri čemer ga je neki častnik videl in slišal, kako se je prijel za život ter zamolklo vzkliknil: "Oh, moja rebra!" Na častnikarjevo vprašanje, kaj je napačnega z njegovimi rebri, je pristopil naglo neki detektiv, ki je častnikarja nadržal ter mu ukazal, naj ne govori z jetnikom.

Civil Liberties zveza, v kateri je včlanjen tudi nekaj bivših sodnikov, zahteva zdaj preiskavo, ker je mnenja, da je bil Doležal pretepen in mučen v ječi, da bi se na ta način izsililo iz njega priznanja.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

za raznašalca v Clevelandu, za celo leto.....\$5.50
za 6 mesecev.....\$3.00; za 3 mesece.....\$1.50
po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici za celo leto.....\$6.00
za 6 mesecev.....\$3.25; za 3 mesece.....\$1.60
za Zedinjene države za celo leto.....\$4.50
za 6 mesecev.....\$2.50; za 3 mesece.....\$1.25
za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države:
za celo leto.....\$8.00 za 6 mesecev.....\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

NEMČIJA KONSOLIDIRA SVOJ PROTEKTORAT

Nemška politika v češko-moravskem protektoratu ima dvojni namen: popolnoma zlomiti duha češkega odpora ter si istočasno zagotoviti komunikacijske črte, ki bi bile v slučaju vojne silne važnosti za Nemčijo, borečo se na vzhodni fronti. Prvi namen morejo Nemci doseči samo z dolgotrajnim, počasnim in potrpežljivim delom, za katerega se niso našli prave metode. Toda proti svojemu drugemu smotru pa gredo z večjo naglico naprej.

V centralni Evropi tvori Češka in Moravska trdnjavo, ki straži ceste, katere so silne strateške važnosti. Tu se na primer razcepi Hamburg-Baars cesta, po kateri upa rekega dne Nemčija marsirati. En njen odcep vodi jugovzhodno ob lahko dostopni dolini reke Donave, skozi rumenasto oljna in žitna polja, skozi Aleksandrovo vzhodnem Sredozemskem morju ter v arabske dežele proti Perzijskemu zalivu. Drugi odcep pa drži vzhodno skozi Karpatske prelaze v Ukrajino, severno od Črnega morja ter preko Kavkaza k Indskemu oceanu. Češka pa tvori iztočnice v obe smeri.

Odkar je Nemčija okupirala Prago, kar se je zgodilo dne 15. marca, gre njena politika za tem, da konsolidira svoj položaj v notranjosti te utrdbe. Iz tega vzroka je dala zapreti meje protektorata. Inozemski obiskovalci in turisti, ki so zaradi svojega denarja povsod dobrodošli gostje, ne smejo v meje protektorata, in nad teritorijem Češko-Moravske je prepovedan polet vseh inozemskih letal, ker se v mejah tega ozemlja često zapirajo ceste vsemu civilnemu prometu, ko se pomikajo po njih nepregledne kolone nemškega vojaštva.

Konstantin Neurath, "protektor" Češko-Moravske, ima do podrobnosti izdelane načrte za konfiskacijo vsega žita, za rekvizicijo konj in vozil, za mobilizacijo delavstva in preselitev civilnega prebivalstva v notranjost Nemčije, kadar koli bi to zahtevala potreba nemške vojaške politike.

Pretekli ponedeljek so Nemci prevzeli v svoje roke upravo štirih važnih moravskih mest, med njimi mesta Brna, kjer živi ogromna češka večina, broječa nad 400.000 duš. Ta mesta stoji ob glavnih cestah, po katerih bi marširalo vojaštvo na svojem pohodu med Avstrijo in vzhodno Šlezijo. Te ceste in železniške proge, ki teko skoro paralelno z njimi, tvorijo najkrajšo zvezo med avstrijsko težko industrijo, ki dela zdaj noč in dan, in važnim moravskim industrijskim središčem Moravsko Ostravo, ki leži le nekaj milj od poljske meje.

Kontrola Moravske je začasno mnogo važnejša za Nemčijo kakor obvladanje Prage, kajti češki problem je del nemške dolgoročne politike, ki je potisnjena začasno v ozadje. V Češki pa gre vse prizadevanje Nemčije za tem, da prepreči upor Čehov v slučaju vojne. Iz tega vzroka je ukazalo nemško vojaško poveljstvo z največje naglosti razdejati notranji obrambni obroč, ki se razteza okoli Prage v razdalji pet in dvajsetih milj in ki je sestavljen iz postojank za strojnice, ki so dominirale vse ceste, vodeče v Prago. Vsem železniškim uradnikom je bilo naročeno, nemudoma sporočiti nemškim oblastim vsako morebitno nenadno zvišanje števila potnikov, ki prihajajo na Češko, vsi mostovi okoli Prage so podminirani, in po hišah se neprestano vrše preiskave za skritim orožjem.

V slučaju vojne bo služila Praga kot baza vojaškega glavnega stana in kot center izvajanja kontrole nad sovravnim prebivalstvom. S to taktiko bodo silno oslabljeni načrti sabotaže, ki obstoja v glavnem z zadrževanjem nemških transportov, s poškodovanjem cest in železniških prog.

V Slovaški Nemci silno napredujejo z utrjevanjem Belih Karpatov. Pas ozemlja, katerega drži v svoji oblasti Nemčija, je absolutno nedostopen. Važnost tega ozemlja je mogoče doumeti tedaj, če se pogleda na zemljevid, kjer je videti, da se to ozemlje dotika Poljske tam, kjer je slednja najbolj ranljiva, skozi Jablunko prelaz v Karpatih pa ogroža to ozemlje oni del Poljske, kjer je namrščena najvažnejša poljska industrija. Natančno število nemškega vojaštva v Slovaški ni znano, ve pa se, da se nahaja glavni stan nemškega 14. armadnega zbora v Bratislavi; ta zbor razpolaga tudi s številom docela motoriziranih divizij.

UREDNIKOVA POŠTA

SLOVENSKI DAN V PITTSBURGHU, PA.

F. C. Starman
Slovenski dan, ki se je vršil 8. julija t. l. v Pittsburghu, Pa., je bil kljub slabemu vremenu dobro obiskan. Lokalno časopisje je optimistično zapisalo, da je pričakovati 10 do 15.000 obiskovalcev te priredbe, ki je bila v resnici posnemanja vredna.

Nedvomno pa je bil ta dan položen temelj za več takih prireditev, ki bodo zasipale nepotrebne jarke med izoliranimi Slovenci v Ameriki. Ta prireditev ni samo lokalnega pomena, ampak bo imela vpliv na vse Slovence širom Amerike.

Razumevno je, da smo Slovenci agilni in da se udeležujemo na vseh poljih, bodisi kulturnem, prosvetnem, političnem ali pa, medsebojni samopomoči. Prav zato bi bilo nesmiselno, utopiti ta mali agilen demokratičen narod s tako trdo voljo kot jo imamo Slovenci, utopiti v morju sto in štirideset milijonov ameriškega naroda, ne da bi se zapisalo vsaj en stavek v zgodovino, da smo tudi Slovenci doprinesli svoj del k današnjemu razvoju Amerike.

Krivda malouvaževanja in neupoštevanja Slovencev med ostalim ameriškim narodom, pa leži v tem, da Slovenci ne nastopamo dovolj skupno v ameriški javnosti za pravice, katere so nam zajamčene v ustavi Združenih držav Amerike.

Razumevno je, da take izola-

cije se morajo vršiti le potom kopanja globokih jarkov med nami, ki jih kopljejo sebični dlakopci.

Prvi Slovenski dan v zahodni Pennsylvaniji je gotovo zasul najglobokejši jarek med nami, ki nas je ločil po verskem in političnem prepričanju. Upati je, da prav ta prireditev daje dovolj povoda, da pridemo do spoznanja, da so nas vseh stremiljenja in težnje enake, da se vsi borimo le za večji kos kruha. Prav zato pa je prirejanje slovenskih dnevcv potrebno, to pa ne samo v Pittsburghu, ampak po vseh večjih slovenskih naselbinah širom Amerike. Saj drugi narodi to delajo že dolga desetletja.

Prirejanja Slovenskih dnevcv je v svojem govoru na tej prireditvi poudarjal tudi g. F. J. Lausche, okrajni sodnik iz Clevelanda, ki ima gotovo mnogo izkušenj v tem pogledu, da je združenje narodnih sil važno in potrebno.

Zakaj kdor se izneveriti jeziku in tradicijam svojih staršev, je tudi zmožen izneveriti se zastavi principom in tradicijam Amerike. Slovenci, ki nismo podlegli v tisočletni borbi z zunanjim sovražnikom, gotovo ne bomo klonili glav pred notranjim razdiračem, da ne bi mogli skupno nastopati za svobodo in demokracijo Amerike.

Sprejeto — prostovoljni darovi za Rudolpha Opara

Skupaj nabranega do dne, 25. maja	\$206.86
Glavni odbor SSPZ	10.00
SNPJ 41—Irwin, Pa.	2.55
SNPJ 122—Alliquippa, Pa.	1.00
SNPJ 580—Brooklyn, N. Y.	2.21
Pevski zbor "Sloga"—Cleveland	5.00
SNPJ 133—Strabane, Pa.	2.00
HBZ 300—Bessemer, Pa.	1.45
SNPJ 438—Iron Mountain, Mich.	2.00
SNPJ 4—Neffs, O.	2.00
SNPJ 241—Slovan, Pa.	2.00
SNPJ 88—Irwin, Pa.	1.00
CFU 514—Canton, O.	5.50
OSF 48—Arma, Kans.	1.00
SNPJ 132—Klein, Mont.	2.00
SNPJ 454—St. Louis, Mont.	1.00
SNPJ 317—Export, Pa.	2.00
SNPJ 97—Bessemer, Pa.	2.00
SNPJ 174—Krayn, Pa.	2.00
HBZ 50—St. Louis, Mont.	2.00
SSPZ 140—Donora, Pa.	2.00
Progressive Lodges of A.—Conemaugh, Pa.	2.00
CFU 210—Chisholm, Minn.	2.00
HBZ 306—Rock Springs, Wyo.	6.00
Frank Anderluk—Aron, O.	1.00
SNPJ 258—Bellare, O.	1.00
SDZ 29—Euclid, O.	1.00
SNPJ 23—Republic, Pa.	1.78
Progressive Slovenke, krožek 2—Cleveland, O.	5.00
J. V. Niles, O.	2.25
John Jancar, Conemaugh, Pa.	1.00
SNPJ 35—Franklin, Kans.	1.00
Frank Steblaj—Black Diamond, Wash.	3.00
Anton Skoberne, Maynard, O.	2.00
Edie Smith, Cornwall, Pa.	1.00
SNPJ 670—Johnston City, Ill.	1.00
Julia Skrabec—Canton City, Colo.	5.00
SNPJ 335—Auburn, Ill.	2.00
SNPJ 191—Cabot, Pa.	2.50
SNPJ 638—Richmond, Calif.	4.35
SNPJ 365—Russellton, Pa.	3.00
Anton Malnar—Cleveland, O.	2.00
L. Ilovár—Cleveland, O.	.85
Matt Petrovic—Cleveland, O.	36.80
(Pivski listki od prireditve "If War Comes Tomorrow")	2.00
SNPJ 39—Chicago, Ill.	1.00
SNPJ 314—Buhl, Minn.	1.00
JSKJ 133—Gilbert, Minn.	1.00
SNPJ 205—Duluth, Minn.	2.00
SNPJ 312—Cleveland, O.	2.00
SSPZ 239—North Braddock, Pa.	2.00
SNPJ 142—"Mir"—Cleveland, O.	2.00
SSPZ 178—Harwick, Pa.	2.00
SNPJ 738—Encinawash, Wash.	2.00
SSZ 32—"Washington"	2.00
Društvo 593—Coopersstown, N. Y.	1.00
SNPJ 116—Lincoln, Ill.	1.00
SNPJ 188—Conemaugh, Pa.	1.00
SNPJ 8—So. Chicago, Ill.	2.00
SSPZ 80—Hermine, Pa.	1.00
Progressive Slovenke, krožek 1—Cleveland, O.	5.00
Sylvia F. Skedel—Johnstown, Pa.	3.30
SNPJ 1 (član)—Chicago, Ill.	3.30
SNPJ 328—Uniontown, Pa.	2.00
SNPJ 53—"V Boj"—Collinwood, O.	2.00
SNPJ 168—Presto, Pa.	2.00
SSPZ 192—Luzerne, Pa.	1.00

Slovaška armada, kar je še ostalo, je silno slabo opremljena, zaradi česar je še večja njena zagrenjenost ob pogledu na ošabnost privilegiranih nemških gospodarjev nekdanje svobodne Slovaške.

Zahvala Slovenske Zadruga

Najlepši dan sezone je dal pri liko največjemu številu prijateljev Zadruga, da posetijo nedeljski piknik. Bilo nas je kot na mravljišču — nepristranska sodba marsikateriga je bila, da vseh skupaj je bilo kakih 1500 ljudi, to se pravi največji sezonski piknik.

Da je bil tako lep moralen uspeh se moramo najlepše zahvaliti vsem listom, kateri so nam šli tako lepo na roko glede oglaševanja, osobito pa moramo imenovati lokalna: Enakopravnost in Ameriško Domovino. Gre jim prisrčna hvala, in ker roka roko umije boji pribito, da bomo še z naprej znali materialno ceniti te prijateljske odnose med njimi in Slovensko Zadrugo.

Vrlemu in hitro razvijajočemu se mlademu vodniku in napovedovalcu radio programa za Slovence na WGAR, g. Martinu Antončiču, prav lepa hvala za prijazne besede na dan piknika in pa stalnemu oglaševalcu, Pohar gasilinska postaja za prijazno omeno tega piknika. Slednjega priporočamo svojim drugarjem na St. Clairju in številnim prijateljem, kadar se nahajajo kje v bližini njegove postaje.

G. Race je poskrbel za cream, torej čast ni hvala njegovi mlekarji na 158 cesti, ki je bolj poznana pod Mayflower Dairy. Zalarju za dobro spečene koštrune, in ostalim tvrdkam, posebno našemu nepredjučemu Laurichu na Holmes za sladolede.

V imenu direktorija vsem imenovanim in ostalim kot publiki izrekam najlepšo hvalo za naklonjenost tekom razprodaje in poseta ter lepega uspeha na pikniku.

Andrej Zupanc, preds.

P. S. — Na pikniku se je našlo Sun Life Insurance Company policy glasečo se na Rose Petrlich. Prosimo, da se zglosi v glavni trgovini ali pa pri zastopniku John Centi, da jo izroči lastnici.

IZ STARE DOMOVINE

Kmečka modrost

V samoborski okolici so nekaj dni divjale nevihte in je strela udarila tudi v hišo mladega kmeta Nikole Žitkovića. Pri udarcu strele se je porušil del hiše, kmeta, ki je stal v veži, pa je strela omamila. Pritekli so sosedje ter modrovali, kako bi rešili nezvestnega kmeta. Po kratkem modrovanju so skopali na vrtno jamo ter v njo do glave zakopali onesvečenega moža, češ, da bo zemlja iz njega "potegnila strela." K sreči je prišla tja še ob pravem času žena vaškega trgovca, ki je nekaj sosedov nagovorila, da so nesrečnega hitro spet odkopali in ga potem z umetnim dihanjem spravili k zavesti. Baje so v zadnjih dneh neuki vaščani še nekatere druge od strele omamljene ljudi na tak način "reševali" in v svojem praznovanju povzročili njih smrt.

Vedno zločini

V Sotenskem blizu Šmarja pri Jelšah je bil do smrti ustreljen 45-letni hlapec Franc Jerab. Ustrelil ga je pošteznik sin Jože Vrbovšek, ki trdi, da ga je k temu činu nagovoril Karl Pošak, pri katerem je Jerab služil za hlapca. Baje je bil Jerab posodil svojemu gospodarju 20 tisoč dinarjev in se ga je hotel upnik na ta način iznebiti. Pošaka in Vrbovška so odvedli v zapor.

Junak iz Like

V vseh večjih krajih Jugoslavije je že nastopal kot atlet Marjan Matijević, ki po zaslugi in s ponosom nosi naziv "junak z Like." S svojo orjaško močjo in spretnostjo že 40 let pobira latorike ne samo doma, temveč tudi v drugih državah. Te dni je praznoval svoj 62. rojstni dan in je napovedal, da je še vedno pripravljen na borbo z atletom, starim od 25 do 50 let. Zmagovalcu je pripravljen pustiti vse svoje trofeje in odlikovanja, med katerimi je tudi zlata zvezda, katero je dobil od nekdanjega turškega sultana Abdula Hamida, ko je po vrsti premagal celo vrsto turških atletov. Za svoj rojstni dan pa je liški junak doživel tudi to, da so mu iz čelne kosti odstranili revolversko kroglo. Pred leti ga je po nesreči obstrlel njegov sin, ki je nerodno ravnal z revolverjem. Matijević hoče svoje stvenemu institutu, ker je po njegovem mnenju izvor njegove okostje zapustiti kakemu znančudovite moči v dvojnih kosteh.

Srečna občina

V primorski banovini imajo srečno občino, kjer občani ne plačujejo nobenih občinskih davkov in doklad. Je to občina otoka Lopuda pri Dubrovniku, ki pokriva vse svoje izdatke s prejemki iz turističnih taks. Edina občinska davščina je bil občinski kuluk, katerega so pa tudi te dni slovesno ukinili s soglasnim sklepom občinskega odbora.

Velesejem

Ljubljanski pomladni velesejem, ki je bil nedavno zaključen, je obiskalo 115.000 posetnikov. Razstave je imelo 611 tvrdk, med njimi 119 inozemskih. Inozemski posetniki so prišli v močnem številu iz Italije in Nemčije, dalje iz Bolgarije, Turčije, Švice, Švedske, Madžarske, Poljske, Francije in češko-moravskega protektorata.

ČUDNA RUBEŽEN

Nenavadno rubežen so imeli te dni v nekem severnočeškem kraju. Tam je prišel eksekutor v neko stanovanje, da rubežen izvrši. Ker se je odrasla hči v neki sobi pravkar oblačila, ji je mati zavpila, naj se zaklene, dokler ne bo oblečena. Nato je eksekutor napravil kratek proces, vrata te sobe je enostavno zapečatil in je dejal, da se polodne vrne. Toda polpodne ga ni bilo. Družina je nato naprosila krožnike, naj prisilijo eksekutorja, da bo prišel. Toda o-rožniki so dejali, da takšne stvari nimajo več uradnih ur. Zapečateni hči je bila torej prisiljena, da se po vrvi spusti na cesto.

Družina je morala noč prebiti pred spalnico, ker ni imela poguma, da bi pečat odstranili.

ŠKRAT

Hladnokrvnost. Župnik: "Mih, pustite vendar pijačo, ne veste, da vas pijača počasi bija!"
Romih: "Nič ne de. Me nič ne mudi."

Svoboda. Mož (čita glasbeno časopisa): "Narodi in ljudje morajo imeti pravico do se, lagajo sami s svojo usodo dušena: "Da, ali dokler ni vgrajen lahko greš v kuhinjo in psihič ješ posodo."

Molierovska. Ko so pku, vprašali slavnega francoskega komediografa Moliera, kaj mu da so knezi že s 14. letom preletni za prevzem oblasti, a traja ti se smejo z 18. letom, jih govori:
"Mnogo lažje je vladati neževinam kot ženam."

Velik vrt. "Kaj pa to pomisli V časopisu ste oglašili, da dajate krasen velik vrt. A to vrt je komaj 8 metrov dolet 4 metre širok?"
"Da, dolžina in širina res veliki, a glejte to sijajno no!"

BERAČICA S TISOČAMI

V bližini frančiškanskega mostana v Turinu so našli 75-letno beračico Petronilo lovo, ki jo je poznalo vse mesto.

Pri pregledu je policija njeno obleko našla vrednostnimi papirji in go no v znesku 25.000 lir.

Nazivlje temu bogastvu del staro ženo lahko vsak o, kako je na trgih med obdobj stikala za ostanki zelenjav sadja. Vsako popoldne je vala kosilo ob samostanu vratih.

Zakrajsek Funeral Home, Inc.
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 3113

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 0553
Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.
COLLINGSWOODSKI URAD:
452 East 152nd Street Tel: KEmmore 3118

(SVETEK FUNERAL HOME)

LE VPRAŠAJTE

Ako imate kak dvom kar se tiče kakovosti naše postrežbe, vas vabimo, da se o tem informirate pri tistih, ki to vedo.

478 EAST 152nd ST. KEmmore 2016

Ljubljanski grofje pred 900 leti

Duh ljubljanskega prostora je vedno bodril človeka, da je tukajšnjo prirodo spreminjal in dvigal v kulturno pokrajino medsebojne smeri. O Emoni, tukajšnjem mestu starega veka, se nam je ohranila poslednja ne- posredna zgodovinska vest iz zi- kradu 1. 407-8 v zvezi s tabore- njem praviljenega zahodnogot- skega kralja Alarika, preden je napravil drugi pohod v Italijo. Ker pa so prvi Slovenci prišli semkaj kakih 150 let pozneje in so med tem časom divjali tod skozi številni preseljajoči se na- rodi, nam bo razumljivo, zakaj je emonsko ime danes zamenja- no z drugim, ljubljanskim.

OD EMONE DO LJUBLJANE

Glavna organa, iz katerih so se rodili v Ljubljani prvi utripi mestno nastrojenega življenja, sta bili cerkev in grad. O Sent- petru kot najstarejši cerkvi kr- šćenih Slovencev na Kranjskem sem napisal razpravo v Kroniki ljubljanskih mest 1937. Kako so se organsko snovali začetki gra- dova in mestnega življenja pod njegovim nadzorom, to je bilo iz- pretežno v staroslovenskih ča- sih, preden so nam zagospodo- vali tuji, o tem bo izšel spis v letos v Geografskem vestni- ku, ki ga izdaja Geografsko dru- štvo v Ljubljani. Na tem me- stnosti si pa hočemo ogledati, kdo je gospodaril na ljubljanskem gradu okoli 1. 1000., to je v pr- vih časih, ko je minila madžar- ska nevarnost in so se Nemci začeli med nami vgnézili za politične gospodarje tako trdno, da jih pred 1. 1918 ni bilo mogoče iz- koreniniti.

Zavesa izpred Ljubljane se dvigne sicer šele sredi 12. sto- letja. Za 1. 1144. je namreč iz- pričan naš kraj prvokrat s svo- jim nemškimi imenom Laibach, dve leti pozneje se pojavlja ce- lo njegova slovenska oblika. O- boje najdemo v zvezi s bratom ljubljanske vojvode, Ulrikom, ki je bil na dve listini podpisal prvi s pridvkom "de Laibach," drugi "de Luwigana." Tako nam zavesa med leti 408. in 1144. dolga doba 736 let, hva-žno polje naših učenjakov, da je bil na vsaj nekoliko razsvetli- lo.

Ljubljanski grad

Ljubljanski pridevek Ulrika ljubljanskega vojvode, Ulrikom, ki je bil na dve listini podpisal prvi s pridvkom "de Laibach," drugi "de Luwigana." Tako nam zavesa med leti 408. in 1144. dolga doba 736 let, hva-žno polje naših učenjakov, da je bil na vsaj nekoliko razsvetli- lo.

Vsi politični gospodarji so prebivali po tedanji potrebi in navadi v močno utrjenih grado- vih, pa je bilo tako nedvomno tudi v Ljubljani. Grad, zajeto poslopje vrh griča, je danes preprosta stanovanjska hiša ljudi, zaposlenih spodaj v mes- tu, v začetkih Ljubljane pa je bil izhodišče njenega razvoja. Zato ga Fr. Stele prav dobro primerja z mrličem vrh živega mravljističa. Pri njem niso zdru- žene zgolj prednosti višinske, temveč tudi vodne lege, ker oko- li znožja griča se ovija veliki okljuk reke Ljubljanice. Zaradi tega ni čudno, da je bilo njego- vo prostorno teme z odprtim razgledom na vse strani v vseh časih manjše varnosti visoko ce- njeno bivališče.

O grajski stavbi ne najdemo sicer nobenega spomina vse do 1. 1256., kljub temu jo moramo šteti po vsej pravici za najsta- rejšo svoje vrste na Kranjskem. Njeno močno zidovje je sicer delo slovenske tlače nemški go- spodci poznega srednjega veka in je težko reči kakšno je bilo li- ce prvega zidanega poslopja. Go- tovo je le, da mu je bil obseg manjši kakor kdaj pozneje. Brž- kone je bil le preprost stolp, ki je doživel tekot stoletij mnogo prezidav in dožidkov.

Iv. Vrhovec (S 1907, 240), je mnenja, da je bil sezidan že v 9. stoletju, dokazov za to ne navaja. Fr. Stele (Mladika 1932) pa nam daje tole splošno pojasnilo: "Ljubljanski grad je utemeljilo nam narodno tuje plemstvo, ki je po odvritvi madžarske nevarnosti od zapa- dne Evrope in posebno od naših dežel baš z gradovi zagotovilo skoraj tisočletno trdno posest teh dežel za sveto rimsko cesar- stvo nemške narodnosti in za njegove državno-pravne nasle- dnike." Najbolj pa se je vpraša- nju grajske starosti približal starina Valvasor, ko piše: "Ver- jetno, da so grad prvi ustanovili in sezidali koroški vojvode ali vsaj mejni grofje iz Kranja, ki so obenem kot mejni grofje Istre v 11. in 12. stoletju zatakili svo- je gospodovalne načrte posebno daleč" (III./11., 667). V ta stavek je zavito globoko pozna- vanje politično-geografske važno- sti našega mesta, v njem je skri- to tudi podzvestno umevanje življenjskih potreb vsega slo- venskega naroda.

Ob nadaljnjem proučevanju se nam ponujata za kažipot pri- mera obeh najstarejših doku- mentiranih gradov Kranjske, "castrum Bosisen" in "castel-

lum Veldes." Zidanje gradov je spadalo izprva med "regale," t. j. vladarju prihranjene pravi- ce. Prvo omenjeni grad je bil prvotno res posest vladarja. In ker so imeli vladarski namestni- ki, mejni grofje, še 1. 1060.—70. svoj dvor in nekaj zemljič tudi na Bledu (Kos. 11., 209.), sme- mo sklepati, da je bil na kra- ljevski zemlji in v kraljevem imenu sezidan tudi tamkajšnji "grad na skali sivi." Na sličen način je menda zrasel prvi zi- dani ljubljanski grad.

Izpred dobe madžarskih vpa- dov je listina iz 1. 895. o Krškem in Rajhenburgu edini topografski podatek iz Kranjske. Potem ni o naši deželi zopet nobenega glasu do okoli 1. 970., ko jo je ofenziva od koroške strani spravi- la znova pod nemški politični vpliv (Lj. Hauptmann, Erl., 315, 345; NE. IV., 212). Listine, ki bi zadevala neposredno ljubljans- ki grad, iz te dobe zopet ni o- hranjene nobene. Pač pa so nam znane tri iz 973—989, ki omenja- jo razen nekega gradu "Bosi- sen" štiri še danes naseljene kraje gorenjske sosesčine, nam- reč Loko, Suho, Zabnico in Sel- ca (Kos. II., 444., 445, 490; III., 9.). Toda v tretji listini je skri- tih nekaj podatkov, katerih po- drobna analiza nam vendar vr- že malo luči tudi na našo Ljub- ljano.

Grof Bergant (889)

V smislu nemške politike je dobivalo Kranjsko uradne de- žel grofe z nemškega severa. Pr- vi je bil Popo, drugi Waltilo, za njim je bil uveden v deželo rod Sempt-Ebersberg, ki je dal dva mejna grofa, Ulrika I. in Eber- harda, nakar je deželno grofov- stvo prešlo na rod Weimar-Or- lamunde in od teh na že ome- njene Spanheime. Vendar de- želno grofovstvo prvotno ni bilo vezano na Ljubljano, kakor bi pričakovali na prvi pogled.

Poleg drugih omenja listina iz 1. 889. dva grofa, ki nas posebno zanimata. Prvi je Waltilo, de- želni grof Kranjske, to se pravi namestnik cesarja, oziroma ko- roškega vojvode, dočim je bilo drugemu ime Werigant (prim. slov. priimek Bergant), čigar grofovstvo pa je slonelo le na neki njegovi prostrani zemljiški posesti.

O tem možu so že mnogi raz- mišljali. Fr. Schumi, A. Koblar in Fr. Kos so bili mnenja, da je bil posestnik Medvod in Gori- čan. Pravkar pa je izšla pri za- grebški akademiji tehtna raz- prava našega rojaka, tamkaj- šnega univ. prof. drja. Lj. Hauptmanna, pod naslovom "Mariborske studije," kjer be- remo trditev, da je grof Bergant

gospodoval — v Kranju (Rad 260, 104).

Fr. Kos. pripisuje Bergantu posest prav majhnega obsega. S tem se pa razmere tedanjih časov ne dajo spraviti v sklad. Da bi bila dežela okoli Ljublja- ne že v 10. stoletju razdrobljena na tako majhne gospodščine, ka- kor so za poznejše čase dokaza- ne okoli gradov Goričan. Jetr- benka, Falkenberg, Iga in Tur- jaka, je docela neverjetno. Te gradove so si sezidali šele pri- bližno okoli 1. 1200. ministerijali ljubljanskega gospoda, obenem ko so bile njihove okolice izlo- čene iz prostrane "terrae Laba- censis." V 10. stoletju pa so bila od cesarja darovana zemljišča po naših tleh, kakor je naglasil Lj. Hauptmann (Rad 250, 236), še prav velikega obsega. Prime- roma majhno 1. 989. Pribislavu darovalno zemljišče je izjema, ki to pravilo le potrjuje. Saj ta mož je eden izmed domačih slovenskih plemičev, ki jih je vi- soka nemška aristokracija "z neverjetnim obsegom svojih zemljišč naravnost fizično za- dušila" (Hauptmann). Že pri- čjo tega moramo pripisovati Bergantovi posesti vsaj tolikšen obseg, kakršni so dokazani v ro- kah ostalih v onem času odbar- vanih nemških velikašev. Na vse to je morda pomislil že Fr. Ks. Richter (Horm. Archiv 1829, 222; Klunov Archiv II/III., 183) ko si predstavlja, da je ta gro- fija obsegala ves južni del Kranjske kotline z ljubljanskim gradom na sredi. In Richterju hočemo z dokazi pritegniti tudi mi.

(Konec jutri.)

Ljudje v omami

V vinu je resnica pravijo, a prav tako bi lahko rekli: kdor govori v eterski omami, ne laže. To dejstvo je znano medicinski znanosti že dalj časa, kajti ne- štetokrat se je izkazalo, da so bile navedbe ljudi v narkozi res- nične.

To bo tudi vzrok, da se zlo- činci v preiskovalnem zaporu ali ječi branijo operacij z nar- kozo. Pri tem bi lahko izblebe- tali stvari, ki jih najrajši obdr- že zase.

Seveda pa je zdravnik dolžan, da molči o vseh izpovedih, ki bi ušle pacientu v omami.

Zdravnikom pa je dovoljeno,

Išče se stanovanje

Družina brez otrok išče sta- novanje obstoječe iz 3. ali 4. sob, ako mogoče tudi garaža v Euclidu, Nottinghamu ali Col- linwoodu. — Kdor ima za odda- ti tako stanovanje, naj pusti na- slov v uradu tega lista.

da smejo na splošno govoriti o tem, kaj povedo ljudje v narko- zi.

V newyorški državni bolniš- nici so to stvar proučevali več let in so dognali, da je najčešča snov, o kateri govori človek v e- terski omami ljubezen.

Zelo pogosto govori moški, ki ga operirajo o ženski, kateri je daroval svoje srce, in marsika- tere ženske izdajajo pod etersko masko imena ljubljenih mož, ki jih pri polni zavesti morda še niso nikoli omenili. Čestokrat zapojejo pacienti v narkozi tudi kakšno pesem, ki jo pa le ma- lokdaj dopojejo, kajti pacienti se v tem stanju oglašajo le za kak- šno minuto, dokler popolnoma ne zaspijo. Večinoma zapojejo le prvo vrstico kakšnega šla- gerja, tu pa tam recitirajo tudi kakšno lirčno pesem in sploh so opazili, da postanejo v narko- zi tudi najbolj trezni ljudje ro- mantiki.

Na drugem mestu snovi, ki kozi stoji poklicno življenje. Pa- jih "obdelavajo" ljudje v nar- ciant izda n. pr. z nekoliko krat- kimi stavki svoje poslovne skr- bi bodisi da graja svoje usluž- benice, bodisi da ozmerja kak- šnega zavistnega tovariša ali ne- ljubega tekmeca. Stvari, ki jih v poklicu drugače samo misli- in ki jih iz sto vzrokov hraniš zase, ostajajo v podzavesti in se v tem stanju, ko je disciplinir- no mišljenje izključeno, sproste. Pacienti govore o svojih pre- stojnikih, kakor bi se nikoli ne upali. V splošnem ljubijo pod etersko masko grajanje in prid- ge, pacient se prepira s svojimi nasprotniki na vse pretege, pre- den zaspi.

Ženske govore zelo rade o svo- jih oblekah a prav tako rade se "spopadejo" s svojimi rivalinja-

Naprodaj

1936 Plymouth avtomobile— 4 door. Vse v dobrem stanju. — Vpraša se na 6721 St. Clair Ave.

A. MALNAR

1001 East 74th Street

ENDicott 4371

CEMENT WORK

Frigidaire ledenice

37-38 MODELI

po zelo znižanih cenah

Norwood Appliance & Furniture

6104 St. Clair Avenue

819 E. 185th St.

NOVICA...

ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi druge. Sporočite jo nam pismeno ali pa pokličite Henderson 5311 — Henderson 5312.

Lahko jo sporočite našim zastopnikom ---

JOHN RENKO
955 East 76th Street

JOHN STEBLAJ
1145 East 169 Street KENmore 4680W

JOHN PETERKA
1121 East 68 Street ENDicott 0653

"MY CARLTON STAINLESS STEEL WARE IS THE BRIGHTEST, SPOT IN MY KITCHEN...AND IT STAYS BRIGHT"

Get acquainted with this new wonder metal that cooks better, permanently retains its gleaming lustre, won't stain, rust or darken, cleans easier, lasts longer and safeguards health. Try it in your own kitchen—it's the best demonstration you can make of the economy and value of this beautiful cooking ware. SEE IT TODAY AT

SUPERIOR HOME SUPPLY

6401-03 SUPERIOR AVENUE.

Kampanja za "Cankarjev glasnik" sedaj v teku...

CANKARJEV GLASNIK

mesečnik za leposlovje in pouk
ima sedaj kampanjo za nove naročnike!

AKO SE NISTE NAROČNIK TE VAŽNE
REVIJE POSTANITE ŠE DANES!

NAROČNINA JE:
za celo leto \$3 — za pol leta \$1.50 — za
4 mesece \$1

Kdor tekom kampanje pošlje en dolar direktno na urad Cankarjevega glasnika mu bo naročnina kreditirana za pet mesecev.

CANKARJEV GLASNIK

6411 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Spend Happy Days at CEDAR POINT on Lake Erie

THE FINEST VACATION RESORT ON THE GREAT LAKES

Extends Seven Miles out into the Cool Waters of Lake Erie

- You'll thrill over its superb sandy beach.
- One thousand comfortable, outside rooms at HOTEL BREAKERS. Moderate rates. Excellent meals.
- All Sports, including Tennis, Boating, Fishing, Golf. Many new attractions.
- Endless Fun for the entire family for a day, a week-end or entire vacation. • Ideal for Conventions and Organization Outings.
- Free parking for 6,000 cars. Garage facilities.

Easy to Reach via U. S. Route 6, Ohio 2. Midway between Toledo and Cleveland, in the center of Ohio's Lake Erie Vacationland. Convenient rail or bus connections at Sandusky. Steamer from Detroit.

OPEN JUNE 10th to SEPTEMBER 4th. Ask for FOLDER.

CEAR POINT-ON-LAKE ERIE • SANDUSKY, OHIO

Dance nightly in beautiful new Ballroom to such famous Bands as Don Bestor...Shep Fields, Russ Morgan and others.

ROŽNI VENEC

ROMAN

Prevod iz angleščine

25

"Potem bo morala gospodična Gray v nežni rahločnosti tudi v tem pogledu sama uganiti, kaj mi prija in kaj ne — kajti nikoli mi še ni dala roke, niti se me z njo drugače dotaknila."

"In to vas veseli?" je vprašal zdravnik in puhnil oblaček dima v zrak.

"Da, hvaležen sem ji za to," je odgovoril Garth resno. "Ne brez vzroka. Tudi zame je bil nekoč čas, ko sem mislil drugače. Toda vidite, Brand, ako je prišel mož v dotiko z roko neke ženske, edine, ki mu je postala ideal, in mu ni ostalo od tega nič drugega ko spomin — spomin — spomin, ki mu razsvetljuje strašno temo in ga neizrekljivo tolaži v njegovi bedi, ali se boste še čudili, ako se umika vsakemu dotiku, po katerem bi utegnil ta spomin oslabeti?"

"Razumem," je dejal zdravnik zamišljeno. "Če tudi tega nisem skusil sam, morem to vendar poobčutiti. Samo — ne zamerite mi, dragi dečko, — če tista edina, o kateri govorite, živi, bi bilo njeno pravo mesto vendar tu pri vas? Ali ne?"

"Gotovo, popolnoma se strinjam z vami, doktor. Samo to je, da bi mogli prav tako reči: Če je s terase lep razgled, naj ga uživam. Ni kriv razgled, krive so moje oči."

"Z drugimi besedami," je menil zdravnik, "četudi je bila ona tista edina, niste bili vi tisti edini."

"Da," je odgovoril Garth trpko in komaj slišno. "Tako je jaz nisem bil zanj mož, ampak samo negoden mladič —"

"Ali boljše, sami ste tako mislili," mu je segel zdravnik v resnici je namreč tisti edini vedno pravi za eno edino, razen, če

ga ni že nekdo drugi prehitel. Samo časa in potrpljenja je več, sih treba, da ji to dokažeš."

Garth se je vzpel in se začuden obrnil proti zdravniku. "To je čudna trditev! — Ali mislite v resnici tako?"

"Iz vsega srca. Če si odmisli te denar, zemljo, naslove, pa tudi zunanje čare in razne ozirne na sorodnike na primer, in postavite nasproti samo moškega in ženske, tako da more videti eden v dušo drugega, in če pod temi pogoji ženska moža tako prevzame, da iz vse svoje duše vzkligne: 'Ta je tista edina in nobena druga!' — potem pravim, je tudi on zanj tisti edini. Mora si pa moški toliko upati, da ji to tudi dokaže, zavedati se mora svoje vrednosti. Zanj pride namreč spoznanje kakor razodetje, v njej se začneja le po malem jasni, kakor si utira dan po malem pot iz noči."

"O Bog," je zašepetal Garth predse, "tako je res bilo! Duša proti duši — nobenih skrivnosti — nobene bojazni. Na mah se mi je razodelo, da mi jo pošilja Bog za družico — mojo ženo — in poklical sem jo tako. Toda naslednje jutro me je imenovala ona negodnega mladiča, o katerem niti za hip ne morem misliti, da bi ga jemala za moža. Kaj pravite na to, Brand?"

"Da je moja podmena popolnoma pravilna. Nepomisliva sreča jo je zagnala kakor valovi, obup jo je zgrabil, bala se je namreč, da ostaja daleč za svojim idealom, da ga ni vredna, in zbežala je — Eva pred Adamom — da bi se skрила. Ni nesposobna moja podmena, nesposobni ste bili Adam, ki ni pohitel takoj za svojo Evo."

Garth se je oprijel naslonkov pri stolu in se sklonil naprej.

Prvič, odkar je bil pred tremi leti obrnil Jani hrbet in odšel iz shenstonske cerkve, se mu je zdaj pri zdravniških besedah zbudil dvom, ali je takrat pač pravilno presojal položaj. Bil je smrtno blede v obraz in čelo mu je orosil mrzel pot.

"O Brand," je rekel, "usmili se me, jaz sem slep! In v temi je vse tako drugače, kakor če si ogleduješ stvari pri luči."

Zdravnik se je zamislil in nalice mu je legel izraz kakor pri operaciji, kjer gre za življenje in smrt. Tudi tu je imel dvoje človeških življenj v rokah, in šlo je za to, ali bo njegova roka dovolj trdna in nežna obenem. Ta blede obraz pred njim mu je govoril zadosti razločno o najglobljih dušnih mukah, in kako je bilo Jani v njeni prostovoljni slepoti, si je lahko mislil. Nekaj časa je zamišljeno gledal v ogenj, nato pa spregovoril:

"Četudi ste slepi, Dalmain, ni treba, da bi bili nespametni!"

"Ali sem — ali sem bil nespamet?"

"Kako naj presodim?" je odgovoril zdravnik. "Razložite mi in opišite primer s svojega stališča, šele tako vam morem povedati svojo sodbo."

Govoril je suhoparno in brez vnema, da ne bi vzbujal v Garthu suma.

Dalmain se je naslonil na stolu nazaj in roka mu je zdrsula čez prsi ter za hip obstala pri žepu v telovniku, kamor je bil shranil neko pismo. Ali sme tvegati in se izpovedati temu preudarnemu možu, da bi mu svetoval v njegovi stiski? Garth je tehtal vprašanje sem in tja. Ali bo znal tako jasno govoriti, da mu bo zdravnik mogel svetovati in vendar ne uganiti, da je Jani tista, za katero gre?"

"Brand," je rekel, "ako si olajšam srce s svojo izpovedjo pred vami, ali mi obljubite, da ne boste skušali dognati, kdo je bila tista edina?"

Zdravnik se je nasmehnil: "Moj dragi fant, jaz nikoli ne grebem za tajnostmi drugih ljudi, ki žele, da ostane to in to njihova skrivnost. Tak šport mi

ne prija, pa mi tudi nič ne koristi. Če osebo poznam, ni treba, da bi jo ugiбал, če je ne poznam, bi mi tako malo prihajalo na um, da bi iztkal za njo, kakor bi mi malo šinilo v glavo, naj vam ukradem denarnico."

"Hvala," je odvrnil Garth. "Zaradi mene je sicer vseeno, če bi vedeli. Toda nasproti njej se čutim dolžnega, da se njeno ime ne razve."

"Brez dvoma," je rekel zdravnik. "Če se vaša izvoljenka ne mara sama razodeti, naj ostane tudi zame za vedno prikrito, kdo je. In tako, mislim, ni nobene ovire več za vašo izpoved."

In potem je doktor Brand čul povest, ki mu jo je s svojega stališča pripovedovala že Jani, le s to razliko, da se je Garth v svojem pripovedovanju skrbno izogibal besed, iz katerih bi utegnil doktor Deryck uganiti, o kom govori.

Pri opisu, kako ji je razkril svojo ljubezen, je dejal Garth preprosto: "Povedal sem ji vse," kar je Branda živo spomnilo na Janine besede za isti prizor: "Tedad se je zgodilo."

Potem je Garth nadaljeval: "Mislim sem, da me popolnoma razume, in sem moral vendar spoznati, da me ni razumela popolnoma nič, pokazala mi je samo svoje sočutje in dobroto."

Zdravnik se je nemirno premaknil na svojem stolu.

"Ali ste popolnoma prepričani, da presoimate njeno ravnanje pravično?"

"Popolnoma sem prepričan. Čujte dalje. Imenoval sem jo takrat svojo ženo, za kar sem jo iz vsega srca želel imeti, in jo bom smatral za to, kolikor zadeva mene osebno, do konca

Soba se odda

Čedna soba se odda v najem pri dobri družini za enega fanta. Največje ugodnosti, tudi kopalnica. — Kdor želi, naj se oglasi na 959 E. 76th St.

Oglašajte v — "Enakopravnosti"

svojih dni. Moja odkrita beseda ji je odprla oči, sedaj razumem njeno ravnanje, v tistem hipu ga pa nisem. Odrinila me je od sebe in si izprosila nekaj ur za premislek. Sešla sva se drugi dan v vaški cerkvi. Smatrate me za bedaka, Brand, toda bil sem tako trdno uverjen o svoji zmagi, da sem jo, ko sva stala sama v cerkvi, poklical pred oltarne stopnice, kakor bi bil v resnici že njen mož in bi imel pravico veleovati, naj pride k meni.

Prišla je, in ko sem jo poprosil za njen odgovor, do dna duše uverjen, da sva istih misli, mi je rekla: 'Ne morem se poročiti z negodnim mladičem.'

Pri zadnjih besedah je bilo, kakor da se je Garthu beseda zatknila v grlo. Obraz si je skril v dlani. Saj se je zanj takrat končalo vse, kar je bilo poprej.

V sobi je bilo čudno tiho. — Garthov mladostni glas je razlil po njej povodenj ljubezni, upanja in hrepenenja, razkril je do zadnjih kotičkov človeško srce, v katerem je bila prava ljubezen za lepoto ustvarila večno mladost, razkril srce, ki si je o-

1936 1939

V blag spomin

Tretja obletnica, kar je preminila draga soproga in mati

MARY RESETIČ

umrla je dne 12. julija, 1936

Tri leta Te že grob zakriva,
Nas si pustila in odšla.
Lepše zdaj ti sonce sijae,
Rešena skrbi si in gorja.

Sele zdaj prav vsi spoznamo
Kaj si bila Ti nam vse,
Vzorna žena, dobra mati
Zlata duša in srce.

Zalujoči ostali
Louis, soprog
Louis, Jr., Stanley, sinova

hranilo, vzvišene vzore in se ni nikoli igrakalo z lažnjivim ljubimkanjem, pa je bruhnilo s prirodno silo na dan, ko je dožive-lo pristno ljubezen.

Zdravnik se je spričo te prirodne sile zgrozil, kakor da bi mu šlo skozi mozeg in kosti. Videl je, koliko vse hujske je bilo, kakor mu je bil priznal Garth, ki je v svoji plamteči ljubezni najskrbneje pazil, da bi ne padla niti senca na ime njegove izvoljenke. Saj mu je Jana razodela vse in brez slehernega olepšavanja.

Doktor Brand je imel svoje napake, te pa gotovo ne, da bi na dolgo in široko govoril, ako ni vedel nič povedati.

Zato se je samo sklonil naprej, ljubeče položil roko Garthu Dalmainu na ramo in rekel: "U-bogi dečko, ubogi, stari dečko!"

Zdravnikova diagnoza
"Torej mu niste povedali svoje sodbe? nič pojasnili? Mu pustili njegovo mnenje? O Deryck, in bi mu vendar mogli toliko povedati!"

(Dalje prihodnje)

NAZNANILO IN ZAHVALA

V bridki žalosti globoko potrti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prezgodnjo vst. da je nemila smrt zavlakala življenje in smo izgubili najdražji zaklad, ko je za vedno zatavnila svoje mile oči naša nad vse ljubljena in nikdar pozabljena soproga in blaga mati

Mary Sodnikar

ROJENA HREN

Vedno Bogu udana je po dolgi mučni bolezni izdihnila svojo blago dušo dne 19. maja 1939 v starosti 62 let. Rojena je bila v Domalah. K večnemu počitku smo jo položili dne 22. maja 1939 po opravljeni zadušnici v cerkvi sv. Vida in na Calvary pokopališče.

V globoki hvalnosti si štejemo v dolžnost, da se prisrčno zahvalimo Rev. Matiji Jagru za številne obiske in podeljene sv. zakramente v njeni bolezni, za spremstvo iz hiše žalosti v cerkev in za opravljeno sveto mašo in cerkvene pogrebne obrede in ki so prišli pokopno pokropit in molit ob njeni krsti.

Prisrčna hvala naj velja vsem, ki so jo obiskali v njeni bolezni, kakor tudi vsem, ki so nam bili v tolažbo in pomoč na en način ali drugi v teh najbolj žalostnih in težkih dnevih. Prosemo pa Mrs. Marian Konchan, Mr. Joseph Hren, Mrs. Frances Sedlak, Mrs. Stephanie Kozorog in Mrs. Pauline Birk in vsem drugim za vse, kar so nam dobrega storili.

Iskrena hvala tudi vsem, ki so jo prišli pokropit, vsem, ki so čuli in molili ob krsti ter se udeležili svete maše in pogreba.

Naša prisrčna zahvala naj velja vsem, ki so okrasili krsto s krasnimi venci v zadnji pozdrav pokopni in sicer: bratu Mr. in Mrs. Joseph Hren in hči, Mr. in Mrs. John Osredkar, Mr. in Mrs. Matt Konchan, W. 14th St., Mr. in Mrs. Jos. Konchan, W. 14th St., družina Mr. in Mrs. Michael Klemenčič, Mr. in Mrs. Marty in Dorothy Uranker, Mr. Martin Antončič Family, družina Anton Grdina, Mr. in Mrs. Frank Modic Sr., E. 6th St., Mr. in Mrs. Frank (Teeno) Modic Jr., Mr. in Mrs. Laddie Pujzdar in Mr. John Pujzdar, Mr. in Mrs. Anton Tanko, Glass Ave., družina Mr. in Mrs. Louis Cimperman, Norwood Rd., Mr. in Mrs. Scott and Family, Mr. in Mrs. S. Beres, McHenry's Inc., Graphite Bronze, Em-ploves in Depts. 90-91, društvo sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ., Nationality Radio Association, Czech-Polish-Croatian-Slovak-Slovene, Miss Joyce Gorshe, Mr. Vatro Grill, Mr. John Renko, Mr. John Steblaj, Mr. Stanley Bergoch, Mr. Matt Debevec, Mr. Tony Stouck, Mrs. Bill Sisker, Mr. Lad Branti, Mr. John Brunskel, Mr. Anton Sabec, Mr. Laddie Debevec, Mrs. Gallagher, Julia Poblega, Jea Liles, Anne Hasek, Josephine Lenarcic, Eva Grundy, Mathilde Krumboltz, Dorothy Giaco, Lulu DeGarmo, Frank Zakar, Albert Hardy.

Globoko hvalnišni se iskreno zahvaljujemo sledečim, ki so darovali za sveto mašo za mirni pokoj blage duše: bratu Mr. in Mrs. Frank Hren in družina, Ely, Minn., bratu Mr. in Mrs. Joseph Hren in Anna, Mr. in Mrs. Lawrence Zupancič, Mr. in Mrs. Frank Ludvik, Miss Stephana Osredkar, Mr. in Mrs. William Gordon, Mr. in Mrs. Rudy Konchan, Mr. in Mrs. Albert Kokely, Mr. Ludvik Miklaucich, Mr. in Mrs. Carl Samanich, Miss Agnes M. Klemenčič, Mr. in Mrs. Frank Perne Sr., Mr. in Mrs. Michael Sedlak, Mr. in Mrs. Jack Konar, Mr. in Mrs. Jack Wisokay Family, Mr. in Mrs. Jos. Konchan, Evangeline Rd., Mr. in Mrs. Jerry Jerman, Mr. in Mrs. John Allich, Mr. Rudy Germ, Mr. Anton Grdina in družina, Mr. in Mrs. Joseph Oražem in družina, Mr. in Mrs. Jos. Gardner, Mr. in Mrs. Matt Posenel družina, Mr. in Mrs. Jerry Brinovec, Mrs. Anna Brinovec, Mr. in Mrs. Anton Pavil, Mr. in Mrs. Blaž Papesh družina, Mr. Fr. Greorc, Mrs. Frances Modic, E. 64th St., Mrs. Apolonia Loncar, Mrs. Mary Pristov, Mr. in Mrs. Anton Strniša Sr., Mr. in Mrs. Frank Opaskar, Mrs. Mary Klopčič, Mr. in Mrs. John Slapar, Mr. in Mrs. F. Narobe, Mr. in Mrs. Lawrence Bandi, Mr. in Mrs. Anton Lužar in družina, E. 69th St., Mr. in Mrs. Mike Zelle, Mr. in Mrs. Frank Modic Sr., E. 67th St., Miss Marie Zeitz, Mr. Arthur Ward, Mr. in Mrs. Frank Pultz, Mr. in Mrs. Damjan Tomažin, Mr. in Mrs. Anton Skala, Mr. Bill Zivoder, Mr. in Mrs. Anton Smolic, Mr. in Mrs. John Skerl, Mr. in Mrs. Frank Skerl, Mr. in Mrs. Anthony Kozorog, Mrs. Frances Repar, Mrs. Mary Hochevar, Mr. in Mrs. Matt Dobrinic, Mr. Victor Hočvar, Mr. in Mrs. Matt Laurenc, Mr. in Mrs. John Per, Mr. Jos. A. Krizman, Mr. Jos. Mostar, Mr. in Mrs. Jos. Besenicar, Miss Kathryn Lawrence, Miss Theresa Sanders, Mr. James Comiskey, društvo Srca Marije (staro), Zenska Marijina Družba.

Ravno tako tudi iskrena zahvala Mrs. Marian Cook in Mrs. Mary Zendar za dar v gotovini.

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago pri pogrebu: Mr. Jos. Konchan, W. 14th St., Mr. Jos. Konchan, Evangeline Rd., Mr. Frank Modic Jr. (Teeno), Mr. Frank Modic Sr., E. 67th St., Mr. Joe Danculovic, Mr. Jos. Birk, Mr. Martin Antončič, Mr. John Taucher, Mr. Anton Tuhko.

Nadalje se želimo prisrčno zahvaliti članicam društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ., društva Srca Marije (staro) in Zenske Marijine Družbe, ki so prišle skupno molit ob krsti pokopne in se udeležile svete maše in pogreba. Posebna lepa hvala pa nosilcam krste, ki so jo spremlile in položile k večnemu počitku. Enako tudi iskrena hvala članicam Zenske Marijine Družbe, ki so darovale sveto obhajilo za pokojno.

Prisrčno se želimo zahvaliti odboru in članstvu društva sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ., ki so v znak sožalja in v zadnji pozdrav prišli po seji in skupnem številu pokropit in molit ob krsti pokopne.

Lepa hvala za poslano pismo sožalja.

Naša prisrčna zahvala naj velja pogrebniemu zavodu Anton Grdina in Sinovi za vso prijazno posrežbo in naklonjenost in za lepo urejeno in izvrstno vodstvo pogreba.

Slučajno če se je kakšno ime pomotoma izpustilo, prosimo oproščenja in se jim ravno tako prisrčno zahvaljujemo.

Prejubiljena soproga in mati, Bog Ti je uro odločil in morala si nas za vedno zapustiti. Bila si zvesta soproga in dobra, skrbna mati; v hvalnosti se Te bomo spominjali v molitvi in Te ohranili v sladkem spominu. V globoki žalosti nad Tvojo veliko izgubo Ti želimo, da počivaš sedaj v miru in zaslužnem počitku. Večna luč naj Ti svetl in lahka naj Ti bo ameriška zemlja.

Zalujoči ostali:

Frank Sodnikar, soprog
Anna in Mary, hčere
Frank, sin; Marian, sinah
Anthony Fortuna in Anthony Osredkar, zeta
Anthony Jr. in Dorothy, vnuka
Zapuša tukaj tudi zalujočega brata Joseph Hren in brata Frank Hren v Ely, Minn. in brata Andreja v New Yorku in številne druge sorodnike.

Cleveland, Ohio, 12. julija 1939.

Kadar imate svatbo, krstijo, piknike ali najsibo že kakoršno veselico ali prireditve, se Vam toplo priporočamo s našim vsakovrstnimi mehkiimi pijačami, ker Vam jamčimo, da boste dobili najboljše in najčistejše kar je sploh mogoče dobiti.

Imamo tudi več vrst pive, Ale in Half & Half. Uljudno vas prosimo, da pokličite Henderson 4629, in bomo pripeljali najsibo na dom, v dvorano, na pikniški prostor, ali kamor želite.

DOUBLE EAGLE BOTTLING CO.

6511-6519 St. Clair Avenue

(3) TA KUPON

z ostalimi za tekoči teden, s 49 centi, opravičijo osebo do te skupini kot na sliki. Zamenjate lahko te kupone v našem uradu. Nobenih naročil ne sprejemamo po pošti.

IME _____

Naslov _____

Mesto _____

